

Tematik Analiz Raporu: **2020 Yılı** **Akreditasyon Kuruluşları**

GİRİŞ.....	3
PROGRAM AKREDİTASYONU FAALİYETLERİ	4
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	10

Giriş

Ülkemiz yükseköğretiminde kalite güvencesi sisteminin değerlendirilmesinde ulusal bir kuruluş olarak faaliyetlerini sürdüren YÖKAK'ın görevlerinden biri de, ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve tanınması süreçlerini yürütmektir. Kuruluşların YÖKAK tarafından tanınması veya yetkilendirilebilmesi için, program akreditasyonuna ilişkin uygulama ve ölçütlerinin ulusal ve uluslararası standartlarla uyumlu olması ve sonuç-çıktı odaklı akreditasyon yaklaşımını benimsemiş olması gerekmektedir. YÖKAK, program akreditasyonu süreçlerinin güçlenmesi ve yükseköğretim kurumlarına rehberlik eden etkin bir yapıya kavuşması hedefiyle; ülkemizin koşullarını dikkate alan ve dünya ile uyumlu bir akreditasyon sisteminin kurulması yönünde çalışmalarını sürdürmektedir. YÖKAK'ın ulusal ve uluslararası akreditasyon alanında yapmış olduğu çalışmalar ve faaliyetler dikkate alınarak oluşturulan bu tematik analizde 2020 yılı itibariyle ülkemizde faaliyet gösteren kuruluşlar, akredite lisans programları sayıları, programların alanlara göre dağılımı ve son beş yıl içindeki gelişim bilgileri bulunmaktadır.

Yükseköğretim kalite güvencesi sisteminin önemli bir boyutu olan program akreditasyonu faaliyetlerini inceleyen bu analizin, yükseköğretim kurumları, akreditasyon kuruluşları ve diğer paydaşlar için yol gösterici olmasını dileriz.

Prof.Dr. Muzaffer Elmas
YÖKAK Başkanı

Program Akreditasyonu Faaliyetleri

Ülkemizde, yükseköğretim kurumlarının program akreditasyonu faaliyetleri ulusal ve uluslararası bağımsız akreditasyon kuruluşları tarafından gönüllülük esaslı çerçevesinde yürütülmektedir. Ulusal akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının tanınması süreci YÖKAK tarafından belirlenen ilke ve ölçütler kapsamında sürdürülmektedir. YÖKAK tarafından yetkilendirilen veya tanınan akreditasyon kuruluşlarının akredite ettiği programların akredite bilgileri Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda sunulmaktadır.

YÖKAK tarafından ulusal akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının tanınması süreci [Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Kuruluşlarının Yetkilendirilmesi, Tanınması ve İzlenmesine İlişkin Kılavuz](#) kapsamında yürütülmektedir.

YÖKAK tarafından yetkilendirilen ve 2020 yılında Kalite Değerlendirme Tescil Belgesi'ne sahip olan 18 ulusal akreditasyon kuruluşu bulunmaktadır. Bunlar Şekil 1'da sunulmuştur.

Şekil 1. YÖKAK tarafından yetkilendirilen ulusal akreditasyon kuruluşları

YÖKAK Tarafında Yetkinlendirilen Ulusal Akreditasyon Kuruluşları

(AUDAK)
Açık ve Uzaktan Öğretim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

(DEPAD)
Diş Hekimliği Eğitim Programları
Akreditasyon Derneği (DEPAD)

(ECZAKDER)
Eczacılık Eğitimi Programlarını
Değerlendirme
ve Akreditasyon Derneği

(EPDAD)
Öğretmenlik Eğitim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

(FEDEK)
Fen-Edebiyat, Dil ve
Tarih-Coğrafya
Fakülteleri Akreditasyon Derneği

(HEPDAK)
Hemşirelik Eğitim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

(İAA)
İlahiyat Akreditasyon Ajansı

(İLEDAK)
İletişim Araştırmaları Derneği
İletişim Eğitimi Değerlendirme
Akreditasyon Kurulu

(MÜDEK)
Mühendislik Eğitim Programları
Değerlendirme ve
Akreditasyon Derneği

(PEMDER)
Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve
Bilim Derneği

(SABAK)
Sağlık Bilimleri Eğitim Programları
Değerlendirme ve
Akreditasyon Derneği

(STAR)
Sosyal Beşeri ve Temel Bilimler
Akreditasyon ve Rating Derneği

(SPORAK)
Spor Bilimleri Derneği (Spor Bilimleri
Eğitim Programları)
Değerlendirme ve Akreditasyon

(TEPDAD)
Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme
ve Akreditasyon Derneği

(TURAK)
Turizm Akademisyenleri Derneği
(Turizm Eğitimi Değerlendirme ve
Akreditasyon Kurulu)

(TPD)
Türk Psikologlar Derneği

(VEDEK)
Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve
Programları Değerlendirme ve
Akreditasyon Derneği

(ZİDEK)
Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Faaliyet gösteren ulusal kuruluşlardan ECZAKDER, EPDAD, İLEDAK, SABAK ile TURAK, 2020 yılında yeniden tescil edilmek üzere başvuru yapmış ve Kalite Değerlendirme Tescil Belgesi almışlardır. SPORAK, DEPAD, AUDAK, PEMDER, STAR ve ZİDEK 2020 yılında ilk başvuruyu yapmış ve Kalite Değerlendirme Tescil Belgesi almışlardır. Farklı alanlarda akreditasyon hizmeti vermek isteyen bazı kuruluşlar yapılanmalarına devam etmektedir.

YÖKAK tarafından tanınan 7 uluslararası akreditasyon kuruluşu bulunmaktadır. Bunlar Şekil 2'da sunulmuştur.

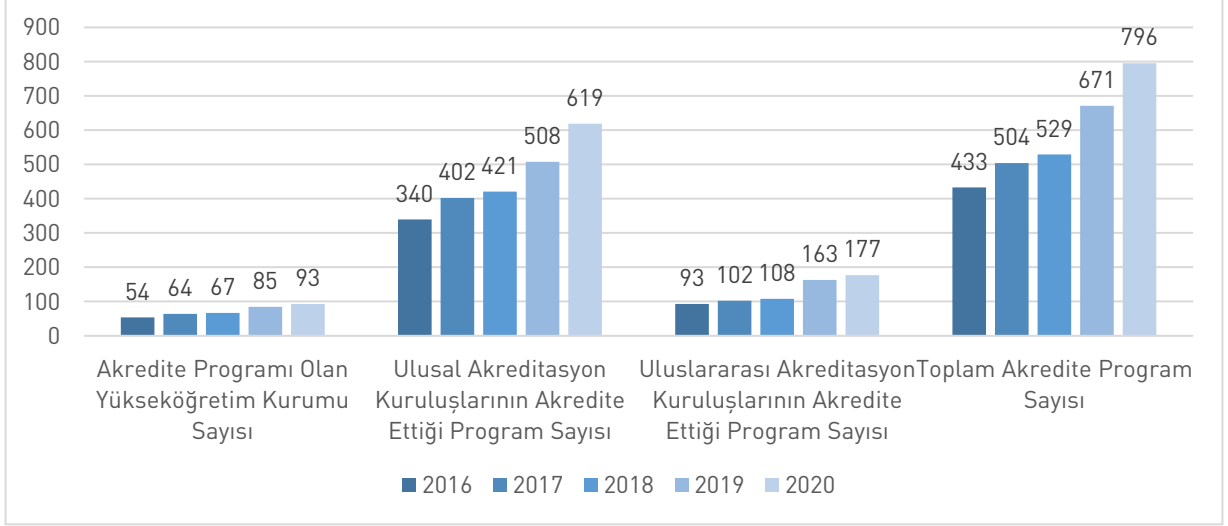
Şekil 2. YÖKAK tarafından tanınan uluslararası akreditasyon kuruluşları

YÖKAK Tarafından Tanınan Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları

Türkiye’de akredite lisans programlarına ilişkin 2016-2020 yıllarına ait veriler Şekil 3’de sunulmuştur.

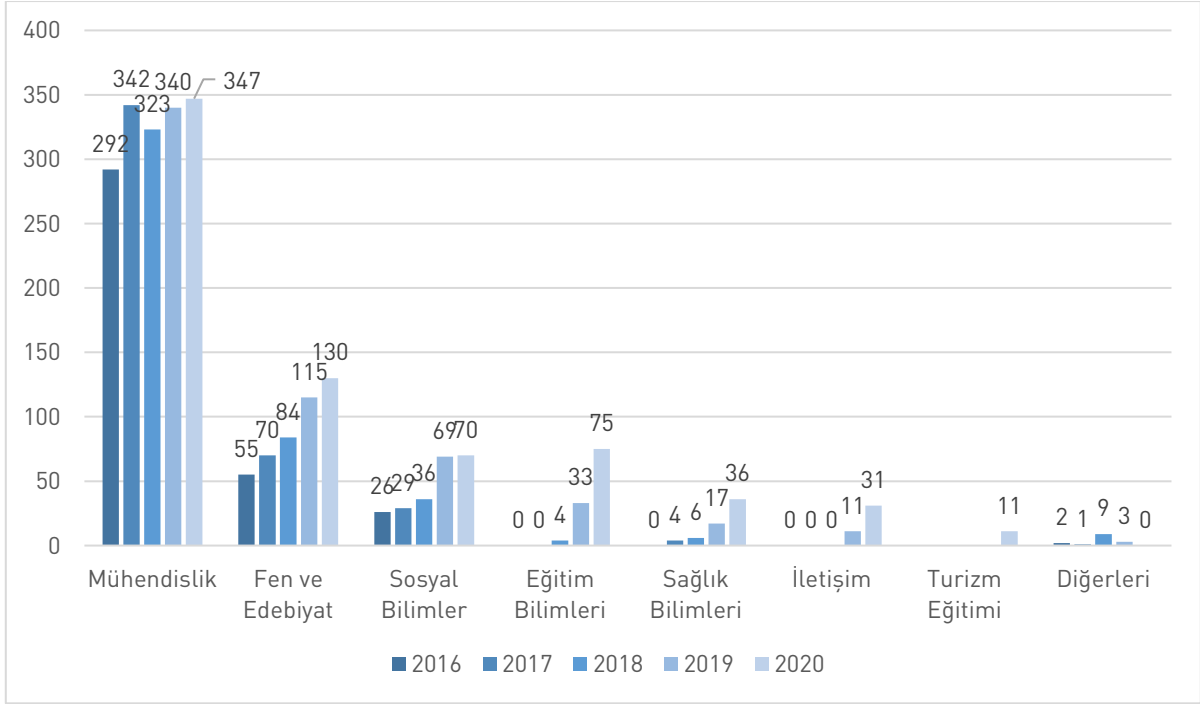
Şekil 3. 2016-2020 akredite program sayıları

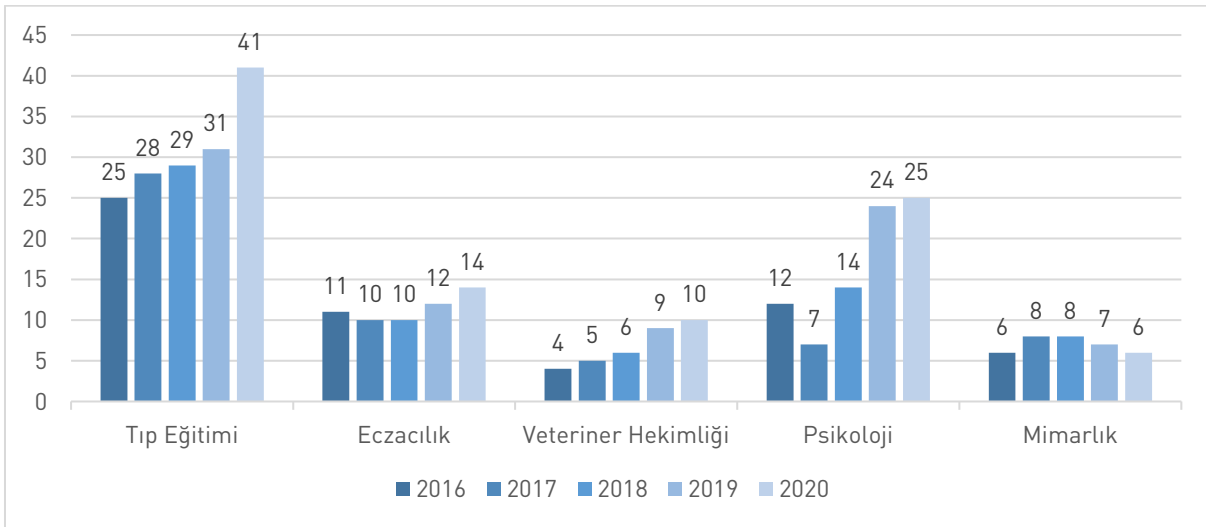
Şekil 3’e göre, akredite program ve akredite programa sahip kurumu sayılarında yıllar itibarıyla düzenli bir artış görülmektedir. Akredite lisans programlarının mezun veren tüm lisans programlarına oranı %8,84 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca 2016 yılına göre 2020 yılında akredite programı bulunan kurum sayısı %72, akredite program sayısı ise %83 artmıştır. YÖKAK tarafından yürütülen kurumsal dış değerlendirme programları deneyimleri, akredite program sayısını artıran kurumların kalite güvencesi sistemlerini geliştirerek kalite süreçlerini içselleştirdiğini ve bu kültürü kurumlarının geneline yaymayı başardığını göstermektedir. Bu nedenle yükseköğretim kurumlarında akreditasyon faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve farklı alanlarda faaliyet gösterecek akreditasyon kuruluşlarının teşvik edilmesi gerekmektedir.

Şekil 4’de farklı programlarda akreditasyon faaliyetleri yürüten akreditasyon kuruluşları göz önünde bulundurulurken, Şekil 5’te tek programda akreditasyon faaliyeti yürüten akreditasyon kuruluşları göz önünde bulundurulmuştur.

Şekil 4. 2016-2020 yılları alan bazlı akredite program sayıları

Şekil 5. 2016-2020 yılları program bazlı akredite program sayıları

Şekil 4'ye göre, mühendislik alanındaki akredite program sayısının diğer alanlara kıyasla daha fazla olduğu görülmektedir. Toplam mezun veren mühendislik programları arasında akredite olan programların oranı yaklaşık olarak %35'tir. Şekil 5'teki program bazlı akreditasyon sayıları incelendiğinde ise; tıp eğitimi, eczacılık, veteriner hekimliği ve psikoloji programlarında akreditasyon sayılarının artarak devam ettiği görülmektedir. Ancak mimarlık programında düzenli bir artış görülmemektedir. Bunun en önemli nedeni mimarlık programlarını akredite eden ulusal bir akreditasyon kuruluşunun bulunmamasıdır. Tıp

programlarının 2020 yılı itibariyle %50,6'sı, eczacılık programlarının %41'i ve veteriner hekimliği programlarının %37'si akredite durumdadır. Farklı alanlarda akreditasyon hizmeti veren akreditasyon kuruluşlarının çeşitlendirilmesi yıllar itibarıyla akredite program ve fakülte sayılarında artışı sağlamıştır. Devlet yükseköğretim kurumlarında bulunan akredite program sayıları, vakıf yükseköğretim kurumlarına kıyasla daha yüksek olsa da aradaki fark yıllar itibarıyla azalmaktadır.

2020 yılında akredite program sayısı 15'ten fazla olan 14 yükseköğretim kurumu (Tablo 1) bulunmaktadır. Bunlardan 10'u devlet üniversitesi iken 4'ü vakıf üniversitesidir.

Tablo 1. Akredite program sayısı 15'ten fazla olan kurumlar

Kurum	Tür	Akredite Program Sayısı
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	44
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	Devlet	39
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	38
EGE ÜNİVERSİTESİ	Devlet	23
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	Devlet	23
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	22
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	Devlet	21
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	21
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	Devlet	20
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	19
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	18
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	18
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	Devlet	17
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	Devlet	16

2020 yılında akredite program sayılarının lisans programı sayılarına oranı %20 ve daha fazlası olan 19 yükseköğretim kurumu (Tablo 2) bulunmaktadır. Bunlardan 9'u devlet üniversitesi iken 10'u vakıf üniversitesidir.

Tablo 2. Akredite program oranı %20 ve fazlası olan kurumlar

Üniversite	TÜR	Akredite Program Oranı
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	77,6%
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	50,0%
KOÇ ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	44,0%
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	43,9%
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	Devlet	43,8%
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	40,0%

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	38,6%
ATILIM ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	28,9%
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Devlet	28,8%
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	28,6%
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	28,0%
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	Devlet	27,1%
BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ	Devlet	26,7%
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	26,1%
EGE ÜNİVERSİTESİ	Devlet	24,2%
SABANCI ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	21,4%
ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	20,8%
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	Devlet	20,7%
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	Vakıf	20,0%

Sonuç ve Değerlendirme

Yükseköğretimde kalite güvencesi sisteminin önemli paydaşlarından olan ve YÖKAK tarafından yetkilendirilmiş ve tanınmış ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının 2020 yılı faaliyetleri incelendiğinde sürekli iyileşme anlayışı içerisinde gelişmelerin devam ettiği, motivasyon ve gönüllüğün giderek arttığı, akreditasyon oranların önceki yıllara göre sayı ve alan bazında arttığı ve sürdürülebilir kurumsal kapasitenin geliştiği görülmektedir. Yükseköğretim kurumlarımızın program akreditasyonu çalışmalarına artan ilgisi memnuniyetle karşılanmakla birlikte bu alan için sistematik çalışmaların geliştirilmesi ihtiyacının devam etmektedir. Bununla birlikte ulusal kuruluşların uluslararasılaşma faaliyetlerini artırma gerekliliği de görülmektedir. Bu bilgiler ışığında yükseköğretim kurumlarının, ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşları faaliyetlerinin sürekli izlenmesi ve gerekli iyileştirmelerin devamlılığının sağlanması kalite güvencesi sisteminin sürdürülebilirliği için önem arz etmektedir.

© 2021 Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilmesi ve bağlantı verilmesi kaydıyla kısmen alıntı yapılabilir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı
A Üniversiteler Mah. 1600 Cad. No:10
06800 Bilkent Ankara-Türkiye
T 0 312 298 78 83
F 0 312 298 78 82
yokak@yokak.gov.tr

www.yokak.gov.tr